

4.14 สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

4.14.1 เกرينำองค์การมหาชน

1) **ความเป็นมา** เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2541 กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และสมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ ได้ประชุมหารือในการจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ โดยได้ข้อสรุปว่า ทั้งสองกระทรวงเห็นชอบให้จัดตั้งสถาบันดังกล่าวโดยได้รับความร่วมมือจากคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านสถานที่และบุคลากร และที่ประชุมได้มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์เป็นแกนนำในการนำเสนอโครงการจัดตั้งสถาบันต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ เมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2541 โดยให้มีสถานะเป็นองค์กรอิสระ การบริหารงานไม่ผูกพันกับกฎระเบียบปฏิบัติและข้อบังคับของราชการและรัฐวิสาหกิจ

จากนั้นเมื่อมีพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 สถาบันจึงได้ดำเนินการยกร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ตามแนวทางและขั้นตอนในการดำเนินการจัดตั้งเป็นองค์การมหาชนตามที่สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ สำนักงาน ก.พ. กำหนด และเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2546 คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาฯ จนในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 จึงได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 120 ตอนที่ 130 ก เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 ใช้ชื่อว่า "สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)" เรียกโดยย่อว่า สวอ. หรือ The Gem and Jewelry Institute of Thailand (Public Organization) (GIT) (www.git.or.th/thai/about/about_index.htm)

2) **ข้อกำหนดบางประการในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ.2546**

เหตุผลในการจัดตั้ง

“โดยที่เป็นการสมควรจัดระบบการบริหารงานสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติให้สามารถบริหารงานได้อย่างอิสระ คล่องตัว และเอื้ออำนวยต่อการใช้บุคลากรและทรัพยากรของรัฐให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพื่อให้สามารถพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าในเวทีการค้าโลกยิ่งขึ้น

สมควรจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติขึ้นเป็นองค์การมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้”

วัตถุประสงค์ ตามมาตรา 7 กำหนดไว้ 4 ประการ คือ

- (1) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับให้มีขีดความสามารถสูงในตลาดโลก
- (2) เพื่อเป็นสถาบันหลักของชาติในการวิจัย ตรวจสอบ และรับรองคุณภาพอัญมณีและเครื่องประดับ รวมทั้งโลหะมีค่า
- (3) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในด้านอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อตอบสนองความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
- (4) เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเพื่อให้บริการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับให้สามารถยืนหยัดและแข่งขันได้ในทุกสภาวะการณ์ในตลาดโลก

อำนาจหน้าที่ ในมาตรา 8 ให้สถาบันมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอนโยบายและแผนการพัฒนากอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
- (2) วิจัย ตรวจสอบ และออกไปรับรองคุณภาพอัญมณี เครื่องประดับ และโลหะมีค่า
- (3) ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบการและผู้สนใจทั่วไปให้เกิดความชำนาญและทักษะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
- (4) รวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลและสถิติเพื่อสร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
- (5) ติดต่อประสานงาน ทำความตกลงและความร่วมมือกับหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน

4.14.2 ข้อมูลทั่วไปขององค์กร

1) วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ขององค์กร

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สวอ. ได้กำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร¹ คือ เป็นสถาบันหลักในการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทยให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลกและได้กำหนดพันธกิจขององค์กรไว้ 4 ประการ คือ

(1) วิเคราะห์ตรวจสอบจัดระดับขั้นสร้างมาตรฐานและรับรองคุณภาพสินค้าอัญมณีเครื่องประดับและโลหะมีค่าเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

(2) วิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับอย่างครบวงจรและสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม

(3) พัฒนาคุณภาพบุคลากรเพื่อตอบสนองความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

(4) จัดทำฐานข้อมูลด้านการตลาดอัญมณีและเครื่องประดับระดับเชิงลึกเพื่อเผยแพร่แก่ภาคอุตสาหกรรม

สำหรับยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานขององค์กร สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทย โดยในปี พ.ศ.2547-2548² ได้กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานไว้ 3 กลยุทธ์ คือ

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาศักยภาพในการตรวจสอบและสร้างมาตรฐานอัญมณีและเครื่องประดับรวมทั้งโลหะมีค่า มีผลผลิต คือ การรับรองและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอัญมณีและเครื่องประดับรวมทั้งโลหะมีค่า ประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมการวิเคราะห์ ตรวจสอบ และสร้างมาตรฐานอัญมณีและเครื่องประดับรวมทั้งโลหะมีค่า และกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาด้านวัตถุดิบและตรวจสอบคุณภาพ

¹ รายงานประจำปี 2549

² ปรับปรุงแก้ไขรายงานวิจัย ตามหนังสือเสนอความคิดเห็นต่อผลการวิเคราะห์และการปรับปรุงข้อมูลในการประเมินผลสัมฤทธิ์ขององค์การมหาชน ที่ สวอ.

กลยุทธ์ที่ 2 การวิจัยเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมแก่อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีผลผลิต คือ การพัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีการผลิตสู่ภาคอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลัก คือ การฝึกอบรมทางวิชาการด้านอัญมณีและเครื่องประดับ และกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาด้านการผลิตและออกแบบ

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพฐานข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ มีผลผลิต คือ การให้บริการและพัฒนาข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการจัดทำฐานข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ กิจกรรมการวิจัยและพัฒนาด้านการตลาด และกิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลและความรู้ด้านอัญมณีและเครื่องประดับ

ในปี พ.ศ.2549 และ 2550³ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับ (องค์การมหาชน) ได้ตั้งเป้าหมายในการให้บริการของสถาบัน คือ ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้านการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ และได้รวบรวมกลยุทธ์จากปี 2548 เป็นกลยุทธ์เดียวและเปลี่ยนชื่อเป็นกลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพด้านการตรวจสอบอัญมณีและเสริมขีดความสามารถของบุคลากรในอุตสาหกรรม รวมทั้งให้บริการข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ และมี 1 ผลผลิต คือ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการส่งเสริม สนับสนุน และการให้บริการด้านอัญมณีและเครื่องประดับอย่างครบวงจร โดยกำหนดให้มีกิจกรรมนำส่งผลผลิตเป็น 4 กิจกรรมหลัก คือ

(1) กิจกรรมการวิจัย พัฒนาศักยภาพด้านการตรวจสอบอัญมณีและเครื่องประดับให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ แบ่งเป็น 2 งาน คือ งานวิเคราะห์ตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานอัญมณีและเครื่องประดับรวมทั้งโลหะมีค่า และงานวิจัยและพัฒนาด้านวัตถุดิบและการตรวจสอบคุณภาพอัญมณี และด้านเทคโนโลยีการผลิต

(2) กิจกรรมการพัฒนาและเสริมขีดความสามารถของบุคลากรด้านอัญมณีและเครื่องประดับ แบ่งเป็น 2 งาน คือ ฝึกอบรมและเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรด้านอัญมณีและเครื่องประดับ และงานวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีการผลิตและออกแบบ

(3) กิจกรรมการวิจัยและจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ แบ่งเป็น 2 งาน คือ งานจัดทำข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับและงานวิจัยด้านการตลาด

(4) กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพและองค์กร แบ่งเป็น 2 งาน คือ งานพัฒนาศักยภาพและงานพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะและเสริมสร้างภาพลักษณ์ให้องค์กร

³ รายงานประจำปี 2550 สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ

2) โครงสร้างองค์กรและบุคลากรขององค์กร

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยโครงสร้างองค์กรประกอบด้วย

(1) คณะกรรมการบริหารสถาบันฯ จำนวน 11 คน ประกอบด้วย

(1.1) ประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงทางด้านอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

(1.2) กรรมการโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย

(1.2.1) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1.2.2) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์

(1.2.3) ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม

(1.2.4) ผู้แทนสำนักงานประมง

(1.3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์ในทางอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถาบัน จำนวนไม่เกิน 5 คน ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องเป็นบุคคลซึ่งมิใช่ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐรวมอยู่ด้วย

(2) คณะที่ปรึกษา

(3) คณะอนุกรรมการร่างระเบียบและข้อบังคับของสถาบัน

(4) คณะผู้บริหาร⁴ จำนวน 8 คน จำแนกเป็น

(4.1) ผู้อำนวยการ

(4.2) รองผู้อำนวยการ

(4.3) หัวหน้าฝ่าย จำนวน 6 คน ได้แก่

(4.3.1) หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบ

(4.3.2) หัวหน้าฝ่ายบริหาร

(4.3.3) หัวหน้าฝ่ายข้อมูล

(4.3.4) หัวหน้าฝ่ายพัฒนาธุรกิจ

(4.3.5) หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน

(4.3.6) หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรม

⁴ เอกสารประกอบกรวิจัย ฝ่ายนโยบายและแผน สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

(5) การจัดแบ่งอัตรากำลังของหน่วยงาน

(5.1) ฝ่ายตรวจสอบ ประกอบด้วย งานตรวจสอบบัญชี และงานตรวจสอบโลหะมีค่า

(5.2) ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย งานเลขานุการและธุรการ งานบุคคล งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ และงานยานพาหนะ/ส่งเอกสาร

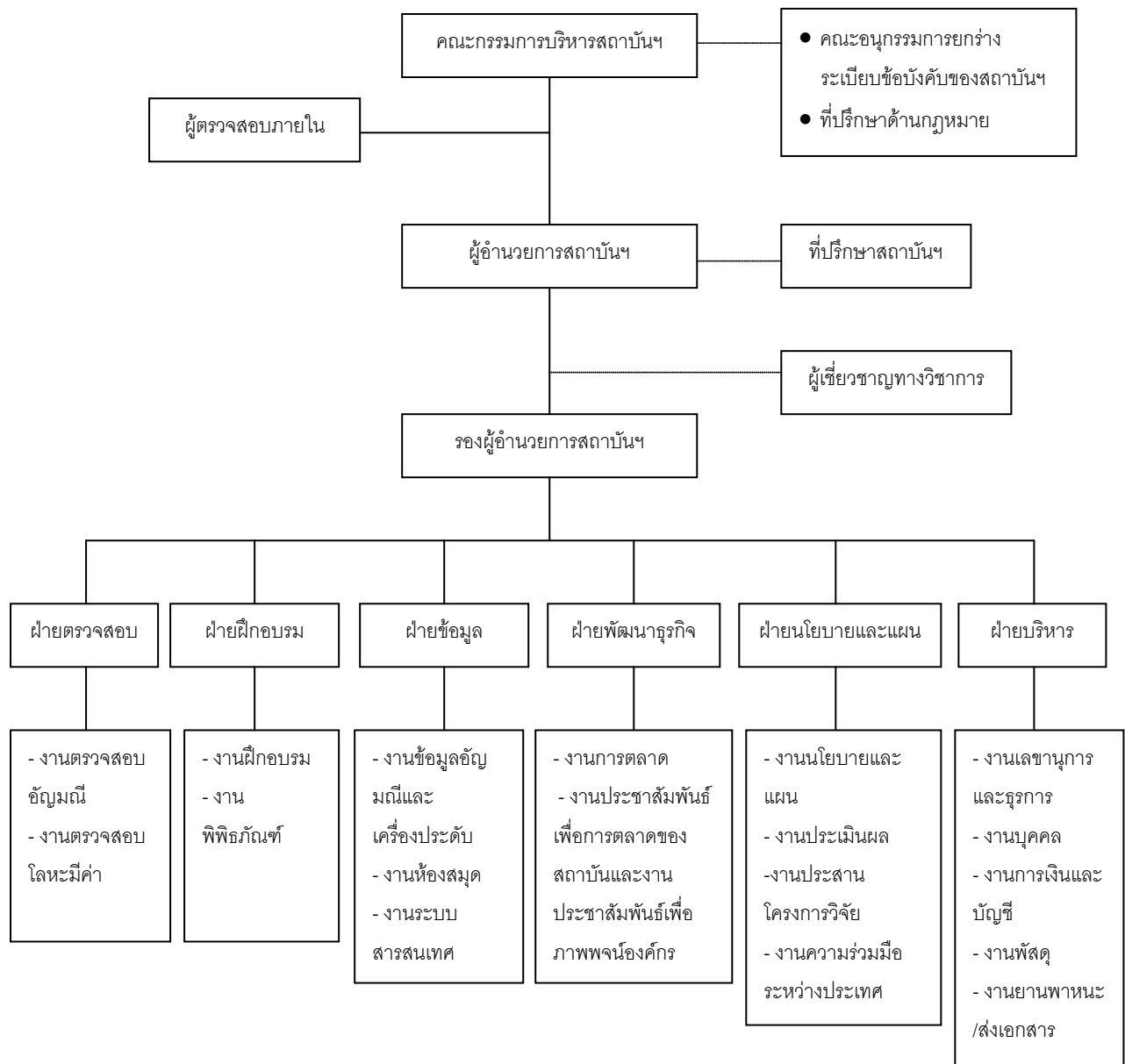
(5.3) ฝ่ายข้อมูล ประกอบด้วยงานข้อมูลบัญชีและเครื่องประดับ งานห้องสมุด งานระบบสารสนเทศ

(5.4) ฝ่ายพัฒนาธุรกิจ ประกอบด้วย งานการตลาดของสถาบัน งานประชาสัมพันธ์เพื่อการตลาดของสถาบันและงานประชาสัมพันธ์เพื่อภาพพจน์องค์กร

(5.5) ฝ่ายนโยบายและแผน ประกอบด้วย งานนโยบายและแผน งานประเมินผล งานประสานโครงการวิจัย และงานความร่วมมือกับต่างประเทศ

(5.6) ฝ่ายฝึกอบรม ประกอบด้วย งานฝึกอบรม และงานพิพิธภัณฑ์

แผนภูมิที่ 1
โครงสร้างองค์กร

3) การบริหารจัดการงบประมาณ

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับ (องค์การมหาชน) หรือ สวอ. ได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐเพิ่มขึ้นในทุกปี นอกจากนี้ยังมีรายได้ส่วนอื่นที่สามารถหาเองได้อีก ซึ่งก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปีเช่นกัน โดยรายรับของ สวอ. ในแต่ละปี มีดังนี้ ปี 2547 ($29.1 / 11.1 = 40.2$ ล้านบาท)⁵ ปี 2548 ($40.7 / 16.4 = 57.1$ ล้านบาท) ปี 2549 ($65.5 / 21.6 = 87.1$ ล้านบาท) และรายจ่ายของ สวอ. ก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน คือ ปี 2547 = 26.6 ล้านบาท ปี 2548 จำนวน 42.0 ล้านบาท ปี 2549 จำนวน 50.8 ล้านบาท ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ขององค์กรที่เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้องค์กรต้องมีระบบการบริหารจัดการด้านงบประมาณที่รัดกุมมากขึ้นตามไปด้วย

ตารางที่ 1

งบรายได้และรายจ่าย

รายการ	พ.ศ. 2547	พ.ศ.2548	พ.ศ.2549
รายได้จากการดำเนินการ			
1. รายได้จากรัฐบาล			
• รายได้จากเงินงบประมาณ	29,195,000.00	40,778,000.00	65,545,900.00
รวมรายได้จากรัฐบาล	29,195,000.00	40,778,000.00	65,545,900.00
2. รายได้จากแหล่งอื่น			
• รายได้จากการบริการ	8,230,154.98	12,592,430.37	16,748,540.34
• รายได้จากการขายหนังสือ	95,450.00	83,980.00	57,830.00
• รายได้จากการรับบริจาค	2,242,656.29	2,996,606.81	3,026,642.67
• รายได้ดอกเบี้ย	532,739.02	590,077.47	1,798,830.48
• รายได้อื่น	28,879.39	168,750.44	16,793.56
รวมรายได้จากแหล่งอื่น	11,129,879.68	16,431,845.09	21,648,637.05
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	40,324,879.68	57,209,845.09	87,194,537.05
ค่าใช้จ่าย			
1. ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน			
• ต้นทุนบริการ	2,146,263.50	3,368,586.64	5,218,600.28
• ต้นทุนขาย	7,246.75	12,915.09	26,084.54
• วัสดุทั่วไป	394,765.05	344,875.78	981,013.38
• ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร	7,708,912.88	12,634,265.65	18,313,032.58
• ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	3,928,549.77	6,919,064.16	7,939,428.20
• ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการวิจัย	3,097,039.23	11,726,588.29	11,331,505.35

⁵ ($29.1 / 11.1 = 30.2$ ล้านบาท) หมายถึง เงินอุดหนุนจากรัฐบาล 29.1 ล้านบาท รายได้จากแหล่งอื่น 11.1 ล้านบาท รวม 30.2 ล้านบาท

รายการ	พ.ศ. 2547	พ.ศ.2548	พ.ศ.2549
● ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่าย	9,335,010.13	7,057,815.33	7,030,442.05
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	26,617,787.31	42,064,110.94	50,840,106.38
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	13,707,092.37	15,145,734.15	36,354,430.67
2. ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงาน			
● ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์	(152,876.29)	-	-
รวมค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงาน	(152,876.29)	-	-
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	13,554,216.08	15,145,734.15	36,354,430.67

4) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา⁶

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) มีผลการดำเนินงานระหว่างปี 2547-2550 พบว่าโครงการที่ดำเนินงานภายใต้กิจกรรมต่าง ๆ ได้เกิดขึ้นมากมาย โดยสามารถจำแนกออกเป็นรายการกิจกรรม ดังนี้

(1) กิจกรรมที่ 1 การวิเคราะห์ตรวจสอบ จัดระดับชั้น สร้างมาตรฐานและรับรองคุณภาพสินค้าและเครื่องประดับไทยให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ มีผลการดำเนินงานในรูปแบบของชิ้นงาน ดังนี้ ปี 2547 จำนวน 6,900 ชิ้นงาน ปี 2548 จำนวน 8,979 ชิ้นงาน ปี 2549 จำนวน 21,619 ชิ้นงาน และปี 2550 จำนวน 26,114 ชิ้นงาน รวมทั้งสิ้น 63,612 ชิ้นงาน

(2) กิจกรรมที่ 2 การส่งเสริมขีดความสามารถของบุคลากรสู่ภาคอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ โดยจัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเสริมขีดความสามารถ จำนวน 2 หลักสูตร คือ

(2.1) หลักสูตรอัญมณีและเครื่องประดับ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมและสอบผ่าน คิดเป็นรายบุคคล ดังนี้ ปี 2547 จำนวน 75 คน ปี 2548 จำนวน 74 คน ปี 2549 จำนวน 78 คน และในปี 2550 จำนวน 97 คน รวมทั้งสิ้น 324 คน

(2.2) หลักสูตรการออกแบบเครื่องประดับ มีผู้เข้ารับการอบรมและสอบผ่าน คิดเป็นรายบุคคล ดังนี้ ปี 2547 จำนวน 75 คน ปี 2548 จำนวน 92 คน ปี 2549 จำนวน 86 คน และในปี 2550 จำนวน 114 คน รวมทั้งสิ้น 367 คน

⁶ ปรับปรุงแก้ไขรายงานวิจัย ตามหนังสือเสนอความคิดเห็นต่อผลการวิเคราะห์และการปรับปรุงข้อมูลในการประเมินผลสัมฤทธิ์ขององค์การมหาชน ที่ สวอ. 468(1) / 51 ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2551

(3) กิจกรรมที่ 3 การจัดทำเผยแพร่ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ ได้มีการดำเนินกิจกรรมจำนวน 6 ประเภท จำแนกได้ ดังนี้

(3.1) รายงานทางวิชาการอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับประเทศคู่ค้า และคู่แข่ง ประกอบด้วย

- รายงานทางวิชาการ ปี 2547 จำนวน 3 เรื่อง ปี 2548 จำนวน 2 เรื่อง ปี 2549 จำนวน 5 เรื่อง และในปี 2550 จำนวน 4 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 14 เรื่อง
- บทความทางวิชาการ ปี 2547 จำนวน 2 เรื่อง ปี 2548 จำนวน 4 เรื่อง ปี 2549 จำนวน 1 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 7 เรื่อง
- บทความอัญมณีและเครื่องประดับเผยแพร่ทางเว็บไซต์ (www.git.or.th) ปี 2547 จำนวน 48 เรื่อง ปี 2548 จำนวน 99 เรื่อง ปี 2549 จำนวน 83 เรื่อง และในปี 2550 จำนวน 102 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 332 เรื่อง

(3.2) สถิติมูลค่าการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทย ประกอบด้วย

- มูลค่าการนำเข้าส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับไทยตามพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 71 ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2546 ถึงเดือนสิงหาคม 2547 จำนวน 1 ชิ้นงาน
- บทความวิเคราะห์ภาวะการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทย ปี 2546, ปี 2547, และปี 2548 รวม 3 ชิ้นงาน
- บทความวิเคราะห์ภาวะการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทย ไตรมาสแรกปี 2547 และ ปี 2549 รวม 2 ชิ้นงาน
- บทความวิเคราะห์ภาวะการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทย ครั้งแรกของปี 2547 จำนวน 1 ชิ้นงาน
- บทความวิเคราะห์ภาวะการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทย 6 เดือนแรกของปี 2549 จำนวน 1 ชิ้นงาน
- มูลค่าการนำเข้าส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับไทยตามพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 71 (แยกตามประเภทสินค้าและรายประเทศ) ระหว่างเดือนกันยายนถึงธันวาคม 2547, ระหว่างเดือนมกราคมถึงสิงหาคม 2548, ระหว่างเดือนกันยายนถึงธันวาคม 2548, ระหว่างเดือนมกราคมถึงสิงหาคม 2549, ระหว่างเดือนกันยายนถึงธันวาคม 2549, และระหว่างเดือนมกราคมถึงกรกฎาคม 2550 รวม 6 ชิ้นงาน

- บทวิเคราะห์ภาวะการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทย ระหว่างเดือนมกราคมถึงกันยายน 2547, ระหว่างเดือนมกราคมถึงพฤศจิกายน 2547, ระหว่างเดือนมกราคมถึงมีนาคม 2548, ระหว่างเดือนมกราคมถึงมิถุนายน 2548, ระหว่างเดือนมกราคมถึงกันยายน 2548, ระหว่างเดือนมกราคมถึงกันยายน 2549, ระหว่างเดือนมกราคมถึงธันวาคม 2549, ระหว่างเดือนมกราคมถึงมีนาคม 2550, และระหว่างเดือนมกราคมถึงมิถุนายน 2550 รวม 9 ชิ้นงาน

(3.3) งานวิจัยด้านการตลาดอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทย ประเทศคู่ค้าและคู่แข่ง มี 2 ชิ้นงาน คือ ปี 2547 ร่วมกับอาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินโครงการจัดทำข้อมูลอุตสาหกรรมเชิงเปรียบเทียบเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ (Competitive Benchmarking) โดยได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม และปี 2550 ฝ่ายข้อมูลโดยความร่วมมือของคณาจารย์จากภาควิชาบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และผู้แทนจากสมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ ได้ดำเนินงานวิจัยโครงการศึกษาการหักเหมาค่าใช้จ่ายสำหรับการค้าพลอยสี

(3.4) งานสัมมนาทางวิชาการ จัดการสัมมนาทางวิชาการรวม ทั้งสิ้น 12 เรื่อง คือในปี 2547 จำนวน 4 เรื่อง ปี 2548 จำนวน 1 เรื่อง ปี 2549 จำนวน 3 เรื่อง และในปี 2550 จำนวน 4 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 14 เรื่อง

(3.5) งานระบบฐานข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับออนไลน์

- เปิดให้บริการระบบฐานข้อมูลอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับออนไลน์ มีผู้เข้าใช้บริการและเข้าเยี่ยมชมระบบ ดังนี้ ปี 2547 จำนวน 9,800 ครั้ง, ปี 2548 จำนวน 30,265 ครั้ง, ปี 2549 จำนวน 43,139 ครั้ง, ปี 2550 จำนวน 55,033 ครั้ง

- เว็บไซต์สถาบันฯ มีผู้เข้าชม ในปี 2549 มีผู้เข้าชมทั้งสิ้น 35,828 คน หรือจำนวนการเข้าชม 156,038 หน้า และในปี 2550 มีผู้เข้าชม 51,964 คน หรือจำนวนการเข้าชม 305,488 หน้า

(3.6) ห้องสมุดอัญมณี มีผู้เข้าใช้บริการ ปี 2547 จำนวน 400 ราย ปี 2548 จำนวน 380 ราย ปี 2549 จำนวน 788 ราย ปี 2550 จำนวน 901 ราย รวม 2,469 ราย

(3.7) การบริการวิชาการแก่นหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และบุคคลทั่วไป

- การให้บริการตอบคำถามด้านอัญมณีและเครื่องประดับซึ่งเน้นข้อมูลด้านการตลาดผ่านทางโทรศัพท์ อีเมล ปี 2549 จำนวน 141 ราย และปี 2550 จำนวน 95 ราย รวม 236 ราย

- จัดส่งรายงานทางวิชาการด้านการตลาดอัญมณีและเครื่องประดับรายประเทศ จำนวน 220 ฉบับ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 19 แห่ง (ปี 2549)
- จัดส่งรายงานทางวิชาการด้านการตลาดอัญมณีและเครื่องประดับจำนวน 741 เล่ม ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 120 แห่ง (ปี 2550)

(4) กิจกรรมที่ 4 การวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับอย่างครบวงจร

(4.1) การวิจัยและพัฒนาด้านวัตถุดิบและตรวจสอบคุณภาพอัญมณีและเครื่องประดับ รวม 12 โครงการ ดังนี้ ปี 2547 จำนวน 3 โครงการ ปี 2548 จำนวน 2 โครงการ ปี 2549 จำนวน 4 โครงการ ปี 2550 จำนวน 3 โครงการ

(4.2) การวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีการผลิตและออกแบบ จำนวน 2 โครงการ คือในปี 2547

(4.3) การวิจัยและพัฒนาข้อมูลด้านการตลาด รวม 6 โครงการ คือ ปี 2548 จำนวน 2 โครงการ ปี 2549 จำนวน 3 โครงการ ปี 2550 จำนวน 1 โครงการ

นอกจากนี้ในปี 2550 สถาบันฯ ได้ดำเนินโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทยแล้วนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นในกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านยุทธศาสตร์หรือนโยบายและแผน ในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และจัดสัมมนา รับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนยุทธศาสตร์ โดยมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเข้าร่วมให้ความคิดเห็นกว่า 100 คน และได้จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่แล้ว

งานความร่วมมือกับต่างประเทศโดยได้ประสานงานกับเจรจาการค้าระหว่างประเทศในการให้ความร่วมมือทางวิชาการกับสมาคมชาวค้าอัญมณีลาว ในการจัดอบรมเพิ่มทักษะด้านการออกแบบให้กับบุคลากรที่มีศักยภาพ เพื่อขยายผลต่อเนื่อง พร้อมนำไปศึกษาดูงานที่จังหวัดจันทบุรีมีคณะวิชาการไปจัดการสัมมนาวิชาการในหัวข้อ รอบรู้เรื่องอัญมณีและเครื่องประดับ ให้สมาชิกสมาคมชาวค้าอัญมณีฯ ผู้ประกอบการ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป 2 ครั้ง ผลจากการให้ความร่วมมือ ทำให้สถาบันสามารถนำผู้ประกอบการด้านเหมืองแร่และอัญมณีจากภาคเอกชนไทยไปศึกษาแหล่งพลอยที่บ้านห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการร่วมมือกันพัฒนาเหมืองแร่และจัดทำโครงการถ่ายทอดการพัฒนาฝีมือให้ผู้ประกอบการลาวในอนาคต

สำหรับกิจกรรมวิชาการในระดับนานาชาติที่สถาบันได้ดำเนินการและประสบความสำเร็จอย่างสูง คือการจัดการประชุมวิชาการนานาชาติด้านอัญมณีและเครื่องประดับ(The 1st International Gem and

Jewelry Conference, GIT 2006) เมื่อเดือนธันวาคม 2549 ซึ่งเป็นการประชุมวิชาการที่มีผู้เข้าร่วมประชุมจาก 15 ประเทศจำนวน 400 คนและมีบทความทางวิชาการนำเสนอในรูปแบบการบรรยายและโปสเตอร์ รวม 60 ชิ้น

4.14.3 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน

1) ผลการเปรียบเทียบสัดส่วนของกิจกรรมแต่ละกลยุทธ์ จากการศึกษาผลการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ ที่ผ่านมานับตั้งแต่ปี 2547 - 25450 พบกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่สถาบันฯ ได้กำหนดไว้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

รายละเอียดกิจกรรมในแต่ละปี จำแนกตามกลยุทธ์

กลยุทธ์	กิจกรรม	
	พ.ศ. 2547-2548	พ.ศ. 2549-2550
1. การพัฒนาศักยภาพในการตรวจสอบและสร้างมาตรฐานอัญมณีและเครื่องประดับรวมทั้งโลหะมีค่า	1) การวิเคราะห์ ตรวจสอบ และสร้างมาตรฐานอัญมณีและเครื่องประดับรวมทั้งโลหะมีค่า 2) การวิจัยและพัฒนาด้านวัตถุดิบและตรวจสอบคุณภาพ	-
2. การวิจัยเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมแก่อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ	1) การฝึกอบรมทางวิชาการด้านอัญมณีและเครื่องประดับ 2) การวิจัยและพัฒนาด้านการผลิตและออกแบบ	-
3. การพัฒนาศักยภาพฐานข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ	1) การจัดทำฐานข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ 2) การวิจัยและพัฒนาด้านการตลาด 3) การเผยแพร่ข้อมูลและความรู้ด้านอัญมณีและเครื่องประดับ	-
4. การพัฒนาศักยภาพด้านการตรวจสอบอัญมณีและเสริมขีดความสามารถของบุคลากรในอุตสาหกรรม รวมทั้งให้บริการข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ	-	1) การวิจัย พัฒนาศักยภาพด้านการตรวจสอบอัญมณีและเครื่องประดับให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ (1) งานวิเคราะห์ตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานอัญมณีและเครื่องประดับรวมทั้งโลหะมีค่า (2) งานวิจัยและพัฒนาด้านวัตถุดิบและการตรวจสอบคุณภาพอัญมณีและด้านเทคโนโลยีการผลิต 2) การพัฒนาและเสริมขีดความสามารถของบุคลากรด้านอัญมณีและเครื่องประดับ (1) ฝึกอบรมและเสริมสร้างองค์ความรู้

กลยุทธ์	กิจกรรม
	ให้แก่บุคลากรด้านอัญมณีและเครื่องประดับ (2) งานวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีการผลิตและออกแบบ 3) การวิจัยและจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ (1) งานจัดทำข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ (2)งานวิจัยด้านการตลาด 4) การพัฒนานุคลากรและองค์กร (1) งานพัฒนานุคลากรและงานพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะ (2) งาน เสริมสร้างภาพลักษณ์ให้องค์กร

(2) ผลการดำเนินงานตามภารกิจ จากการศึกษาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในช่วงระหว่างปี 2547-2550 พบว่าโครงการที่ดำเนินงานภายใต้กิจกรรมต่างๆ มีผลการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	หน่วย	ผลการดำเนินงาน			
		2547	2548	2549	2550
1. การวิจัย พัฒนาศักยภาพด้านการตรวจสอบอัญมณีและเครื่องประดับที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ	ชิ้นงาน	6,900	8,979	21,619	26,114
2. การพัฒนาและเสริมขีดความสามารถของบุคลากรด้านอัญมณีและเครื่องประดับ					
2.1 ผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรอัญมณีและเครื่องประดับ	คน	75	74	78	97
2.2 ผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการออกแบบเครื่องประดับ	คน	75	92	86	114
3. การจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ					
3.1 รายงานทางวิชาการอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับประเทศคู่ค้าและคู่แข่ง					
- รายงานทางวิชาการ	เรื่อง	3	2	5	4
- บทความทางวิชาการ	เรื่อง	2	4	1	-
- บทความอัญมณีและเครื่องประดับเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์	เรื่อง	48	99	83	102
3.2 สถิติมูลค่าการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทย					
- มูลค่าการนำเข้าส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับไทยตามพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 71 ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2546 ถึงเดือนสิงหาคม 2547	ชิ้นงาน	1	-	-	-
- บทวิเคราะห์ภาวะการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและ	ชิ้นงาน	1	1	1	-

กิจกรรม	หน่วย	ผลการดำเนินงาน			
		2547	2548	2549	2550
เครื่องประดับไทย					
- บทวิเคราะห์ภาวะการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทยไตรมาสแรก	ชิ้นงาน	1	-	1	-
- บทวิเคราะห์ภาวะการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทยครึ่งแรกของปี	ชิ้นงาน	1	-	-	-
- บทวิเคราะห์ภาวะการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทย 6 เดือนแรกของปี	ชิ้นงาน	-	-	1	-
- มูลค่าการนำเข้าส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับไทยตามพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 71 (แยกตามประเภทสินค้าและรายประเทศ)	ชิ้นงาน	1	2	2	1
- บทวิเคราะห์ภาวะการนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทย	ชิ้นงาน	2	3	2	2
3.3 งานวิจัยด้านการตลาดอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทย ประเทศคู่ค้าและคู่แข่ง	ชิ้นงาน	1	-	-	1
3.4 งานสัมมนาทางวิชาการ	ชิ้นงาน	4	1	3	4
3.5 งานระบบฐานข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับออนไลน์					
- ให้บริการระบบฐานข้อมูลอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับออนไลน์	ครั้ง	9,800	32,065	43,139	55,033
- เว็บไซต์สถาบันฯ	คน	-	-	35,828	51,964
3.6 ห้องสมุดอัญมณี	คน	400	380	788	901
3.7 การบริการวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และบุคคลทั่วไป					
- การให้บริการตอบคำถามด้านอัญมณีและเครื่องประดับซึ่งเน้นข้อมูลด้านการตลาดผ่านทางโทรศัพท์ อีเมลล์	ราย	-	-	141	95
- จัดส่งรายงานทางวิชาการด้านการตลาดอัญมณีและเครื่องประดับรายประเทศ	ฉบับ	-	-	220	-
- จัดส่งรายงานทางวิชาการด้านการตลาดอัญมณีและเครื่องประดับ	เล่ม	-	-	-	741
4. การวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับอย่างครบวงจร					
4.1 การวิจัยและพัฒนาด้านวัตถุดิบและตรวจสอบคุณภาพอัญมณีและเครื่องประดับ	โครงการ	3	2	4	3
4.2 การวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีการผลิตและออกแบบ	โครงการ	2	-	-	-
4.3 การวิจัยและพัฒนาข้อมูลด้านการตลาด	โครงการ	-	2	2	1

3) ความคุ้มค่าด้านเศรษฐกิจ สังคมและการพัฒนาประเทศ

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) แต่เดิมมีที่มาจากการมติคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบให้มีหน่วยงานที่เป็นองค์กรอิสระ การบริหารงานไม่ผูกพันกับ

กฎระเบียบปฏิบัติและข้อบังคับของราชการและรัฐวิสาหกิจ หลังจากนั้นจึงได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งให้เป็นองค์การมหาชน

การดำเนินงานของสถาบันฯ ที่ผ่านมานับว่ามีส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมด้านอัญมณีและเครื่องประดับ โดยการปฏิบัติตามภารกิจที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นด้านการให้บริการวิเคราะห์ตรวจสอบเพื่อออกใบรับรองคุณภาพ การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ทางเทคนิค การพัฒนาบุคลากรเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดภาคอุตสาหกรรมอัญมณี รวมไปถึงการสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถสร้างข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอัญมณีและเครื่องประดับที่หลากหลาย ทั้งด้านการตลาด การสร้างองค์ความรู้ด้านอัญมณีศาสตร์ โลหะวิทยาและการออกแบบเครื่องประดับ เป็นต้น

ความสำคัญอีกประการหนึ่งที่สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก คือ การสร้างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์อัญมณี ซึ่งเป็นสถานที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อที่จะให้บุคคล องค์กร ทัวไปได้เข้าถึงแหล่งความรู้ด้านอัญมณีและเครื่องประดับ ซึ่งสถาบันฯ ได้ดำเนินการจัดหาสถานที่และทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดมารองรับการบริการไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งผลงานวิจัย วารสาร นิตยสาร เป็นต้น ส่วนพิพิธภัณฑ์อัญมณีและเครื่องประดับ สถาบันฯ ได้จัดแสดงองค์ความรู้ด้านอัญมณีและเครื่องประดับ เช่น ด้านแร่และอัญมณี ขั้นตอนการเจียระไนเพชร การจัดแสดงตัวอย่างโลหะมีค่าต่างๆ และวิธีการผลิตเครื่องประดับที่มีมูลค่าราคาสูง เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันฯ กล่าวได้ว่ามีความคุ้มค่าในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากอุตสาหกรรมอัญมณีของประเทศไทยสามารถช่วงชิงความได้เปรียบคู่แข่งทางการค้าด้านอัญมณีได้เป็นอย่างมาก ทำให้มูลค่าการส่งออกด้านอัญมณีของประเทศไทยมีมูลค่าสูง นอกจากนี้การดำเนินงานดังกล่าวของสถาบันฯ สามารถพัฒนาบุคลากร พัฒนางานวิจัยที่นำไปกำหนดนโยบายการค้า การจัดกิจกรรมทางการตลาดและการจัดทำฐานข้อมูลอัญมณีเพื่อประโยชน์แก่อุตสาหกรรมอัญมณีได้เป็นอย่างดี

4.14.4 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินความเป็นองค์การมหาชน

1) ด้านอำนาจหน้าที่ ในมาตรา 8 แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ.2546 ให้สถาบันมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (1) เสนอนโยบายและแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ (2) วิจัย ตรวจสอบ และออกใบรับรองคุณภาพอัญมณี เครื่องประดับ และโลหะมีค่า (3) ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบการและผู้สนใจทั่วไปให้เกิดความ

ชำนาญและทักษะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ (4) รวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูลและสถิติเพื่อสร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ (5) ติดต่อประสานงาน ทำความตกลงและความร่วมมือกับหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ของสถาบัน ซึ่งสถาบันได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ และเมื่อเปรียบเทียบ วัตถุประสงค์ขององค์กรตามพระราชกฤษฎีกากับโครงการ พบว่า สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ ได้ใช้กิจกรรมเป็นไปทิศทางในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง

ดังนั้นหากพิจารณากิจกรรมในการดำเนินงานของสถาบันฯ ในภาพรวม จึงสรุปได้ว่ามีความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาฯ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4

เปรียบเทียบสัดส่วนกิจกรรมในแต่ละวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา	กิจกรรม	ปีที่ใช้
1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับให้มีขีดความสามารถสูงในตลาดโลก	(1) การวิเคราะห์ตรวจสอบ จัดระดับชั้น สร้างมาตรฐานและรับรองคุณภาพสินค้าและเครื่องประดับไทยให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ (2) การวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับอย่างครบวงจร	2547-2550
2. เพื่อเป็นสถาบันหลักของชาติในการวิจัย ตรวจสอบ และรับรองคุณภาพอัญมณีและเครื่องประดับ รวมทั้งโลหะมีค่า	(1) การวิเคราะห์ตรวจสอบ จัดระดับชั้น สร้างมาตรฐานและรับรองคุณภาพสินค้าและเครื่องประดับไทยให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ (2) การวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับอย่างครบวงจร	2547-2550
3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในด้านอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อตอบสนองความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ	การส่งเสริมขีดความสามารถของบุคลากรสู่ภาคอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ	2547-2550
4. เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเพื่อให้บริการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับให้สามารถยืนหยัดและแข่งขันได้ในทุกสถานการณ์ในตลาดโลก	การจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ	2547-2550

2) **ด้านความคล่องตัว** สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติมีความเป็นอิสระและคล่องตัวค่อนข้างมาก เป็นไปตามอำนาจและกรอบขององค์การมหาชน

ส่วนผลการวิเคราะห์กฎระเบียบภายในขององค์กร พบว่า สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) มีข้อบังคับ จำนวน 2 ฉบับ และระเบียบจำนวน 4 ฉบับ ซึ่งมีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

2.1) กลุ่มที่เป็นข้อบังคับ ได้แก่

- ข้อบังคับว่าด้วยการเงิน การบัญชี และงบประมาณ พ.ศ. 2549
- ข้อบังคับว่าด้วยการบริหารทรัพยากรบุคคล พ.ศ. 2551

2.2) กลุ่มที่เป็นระเบียบ ได้แก่

- ระเบียบว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2548
- ระเบียบว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน พ.ศ. 2549
- ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจ้างที่ปรึกษาและการจ้างให้ทำงานอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน พ.ศ. 2549
- ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ พ.ศ. 2550

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับองค์การมหาชนอื่นๆ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นองค์การมหาชนที่มีกฎระเบียบภายในไม่มากนัก และส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทั่วไปของสถาบัน โดยยังขาดการออกกฎเกณฑ์ที่กำหนดรายละเอียดมารองรับ รวมถึงกฎระเบียบที่เป็นการสนับสนุนการทำงานของสถาบันในเชิงสร้างสรรค์ แม้จะมีระเบียบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการวิจัยอยู่บ้างก็ตาม สาเหตุของการปรับกฎระเบียบได้ไม่มากนัก เนื่องมาจากสถาบันยังขาดหน่วยงานและบุคลากรที่มาดูแลรับผิดชอบโดยตรงด้านกฎระเบียบ อย่างไรก็ตามงานกฎระเบียบก็เป็นงานสำคัญงานหนึ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จึงได้จัดให้งานด้านนี้เป็นงานเสริมเพิ่มเติมจากงานบริหารของสถาบัน แต่กระนั้นคณะผู้วิจัยก็เล็งเห็นถึงความพยายามในการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบเพื่อช่วยพัฒนางานของสถาบัน ดังจะเห็นได้จากการปรับปรุงกฎระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคล โดยยกเลิกระเบียบเดิมและเพิ่งประกาศใช้ข้อบังคับว่าด้วยการบริหารทรัพยากรบุคคลเมื่อเดือนสิงหาคม 2551 ที่มีเนื้อหาที่สมบูรณ์ครบถ้วนมากกว่าระเบียบฉบับเก่า

3) **ด้านบุคลากร** เมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมในด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร พบว่า สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ ได้มีการรวมกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ (1) เงินเดือน ไม่พบว่ามีกรอบระเบียบข้อบังคับหรือข้อกำหนดใด ๆ (2) การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง ได้ออกเป็นข้อบังคับสถาบันฯ ว่าด้วยการบริหารทรัพยากรบุคคล พ.ศ.2551 ในฉบับเดียวซึ่งนับเป็นข้อดีที่ทำให้ง่ายต่อ

การใช้ปฏิบัติงาน ส่วนด้าน สถิติการและประโยชน์เกื้อกูลอื่น ๆ ไม่มีการออกระเบียบข้อบังคับหรือข้อกำหนดใดๆ

4) ด้านความเป็นอิสระ มีความเป็นอิสระจากคณะรัฐมนตรี

5) ด้านบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริหารที่มาและกระบวนการคัดสรรคณะกรรมการบริหารเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา มีจำนวน 11 คน ถือว่ามีความเหมาะสม แต่ละท่านมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับอัญมณีและเครื่องประดับเป็นอย่างดี โดยคณะกรรมการบริหารแต่ละท่านตระหนักและเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง เป็นอย่างดี สามารถการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม เพราะเข้าใจลักษณะงานขององค์การมหาชน

4.14.5 ผลการเก็บรวบรวมการประเมินประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารและผู้บริหาร

1) คณะกรรมการบริหาร จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายจำนวน 5 คน จำแนกเป็นหญิง 4 คน ชาย 1 คน โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 36 – 45 ปี ทั้งหมดมีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท และมีระยะเวลาในการทำงานเฉลี่ยระหว่าง 5 – 6 ปี สามารถสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของบอร์ดได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 5

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของบอร์ด

ด้าน	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น (เต็ม 100 คะแนน)	สรุปผลระดับความ ตามเกณฑ์
1) ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่	57.33	ปานกลาง
2) ด้านการบริหารงบประมาณ	60.00	ปานกลาง
3) ด้านการบริหารบุคคล	60.67	ปานกลาง
4) ด้านการบริหารเวลา	58.00	ปานกลาง
5) ด้านการบริหารงาน	69.60	มาก
6) ด้านการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	62.40	ปานกลาง
7) ด้านการเรียนรู้องค์กร	56.00	ปานกลาง
ภาพรวม	60.57	ปานกลาง

หมายเหตุ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0 – 33.33 อยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 33.34 – 66.66 อยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 66.67 – 100 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 6

สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรของบอร์ด

ระดับความสามารถ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความสามารถ	-	-
มีความสามารถแต่น้อย	1	20.0
มีความสามารถในระดับปานกลาง	3	60.0
มีความสามารถในระดับมาก	1	20.0
รวม	5	100

ตารางที่ 7

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของบอร์ด

ระดับการแสดงบทบาทหน้าที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่สามารถทำหน้าที่ตามบทบาทที่กำหนด	1	20.0
น้อย	1	20.0
ปานกลาง	2	40.0
มาก	1	20.0
รวม	5	100

ตารางที่ 8

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของการเป็นบอร์ดขององค์กร

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความเหมาะสม	-	-
มีเหมาะสมน้อย	1	20.0
มีเหมาะสมปานกลาง	3	60.0
มีความเหมาะสมมาก	1	20.0
รวม	5	100

ตารางที่ 9

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคณะที่ปรึกษาบอร์ด

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความเหมาะสม	1	20.0
มีความเหมาะสมน้อย	-	-
มีความเหมาะสมปานกลาง	1	20.0
มีความเหมาะสมมาก	1	20.0
ไม่ตอบ	2	40.0
รวม	5	100

ตารางที่ 10

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	-	-
ปานกลาง	1	20.0
มาก	3	60.0
ไม่ตอบ	1	20.0
รวม	5	100

สรุป กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของบอร์ดในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการบริหารงานที่อยู่ในระดับมาก และในภาพรวมแล้ว กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เห็นว่าบอร์ดมีความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรในระดับปานกลาง และเห็นว่า บอร์ดมีการทำหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดในระดับปานกลางเช่นกัน

(1) กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เห็นว่า บอร์ดมีคุณสมบัติในการเป็นบอร์ดขององค์กรเหมาะสมในระดับปานกลาง เนื่องจากเป็นผู้มีคุณวุฒิและความรู้ความสามารถในอุตสาหกรรมอัญมณี โดยคิดว่าลักษณะเด่นในการทำหน้าที่ของบอร์ด ได้แก่

- เข้าใจองค์กรที่รับผิดชอบอย่างถ่องแท้
- กำกับดูแลองค์กรให้เคลื่อนไหวไปตามนโยบายและพันธกิจอย่างเหมาะสมใน

ภาพรวม

- ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสถาบัน
- ทุ่มเทกำลังกายและสติปัญญาทำงานในฐานะบอร์ด
- สนับสนุนช่วยเหลืองานต่างๆ ด้านขององค์กร

(2) จุดอ่อนในการบริหารงานของบอร์ดที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความคิดเห็นไว้ มีดังนี้

- ยังไม่สามารถมองเห็นถึงการทำงานที่แท้จริงของบุคลากรในองค์กร
- บอร์ดควบคุมระดับนโยบายทำให้บางครั้งไม่ทราบปัญหาที่แท้จริง ขาดความมี

ปฏิสัมพันธ์กับผู้ปฏิบัติงาน

- บอร์ดมีความเห็นหลากหลายในบางเรื่องไม่สามารถหาข้อยุติได้โดยง่าย

(3) ข้อเสนอแนะ กลุ่มเป้าหมายที่ตอบเห็นว่า คณะที่ปรึกษาที่บอร์ดจัดตั้งขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมาก ระดับปานกลาง และไม่มีความเหมาะสม ในสัดส่วนเท่ากัน โดยกลุ่มเป้าหมายได้มีข้อเสนอแนะต่อการทำหน้าที่ของบอร์ด ดังนี้

- ไม่ควรยึดติดกับระเบียบราชการมากเกินไป
- มีความยุติธรรม
- มีความเอาใจใส่ผู้ร่วมงานระดับล่าง
- มีความรักองค์กร

(4) ปัญหาอุปสรรค กลุ่มเป้าหมายที่ตอบส่วนใหญ่ยังเห็นว่า องค์กรมีความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งในระดับมาก โดยมีปัญหาอุปสรรคในการทำงาน คือ

- ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน

- ไม่มีอำนาจในการควบคุมดูแลอุตสาหกรรม

2) **ผู้อำนวยความสะดวก** จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายจำนวน 36 คน จำแนกเป็นหญิง 26 คน ชาย 10 คน โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.3 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 26 – 35 ปี ร้อยละ 66.7 สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี และมีระยะเวลาในการทำงานเฉลี่ยระหว่าง 3 – 4 ปี สามารถสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของผู้อำนวยความสะดวกได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 11

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของผู้อำนวยความสะดวก

ด้าน	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น (เต็ม 100 คะแนน)	สรุปผลระดับความ ตามเกณฑ์
1) ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่	76.11	มาก
2) ด้านการบริหารงบประมาณ	74.29	มาก
3) ด้านการบริหารบุคคล	73.82	มาก
4) ด้านการบริหารเวลา	72.86	มาก
5) ด้านการบริหารงาน	76.69	มาก
6) ด้านการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	76.89	มาก
7) ด้านการเรียนรู้องค์กร	75.83	มาก
ภาพรวม	75.21	มาก

หมายเหตุ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0 – 33.33 อยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 33.34 – 66.66 อยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 66.67 – 100 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 12

สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรของผู้อำนวยการ

ระดับความสามารถ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความสามารถ	-	-
มีความสามารถแต่น้อย	1	2.8
มีความสามารถในระดับปานกลาง	15	41.7
มีความสามารถในระดับมาก	20	55.6
รวม	36	100

ตารางที่ 13

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติในการเป็นผู้อำนวยการ

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความเหมาะสม	-	-
มีเหมาะสมน้อย	1	2.8
มีเหมาะสมปานกลาง	12	33.3
มีความเหมาะสมมาก	20	55.6
ไม่ตอบ	3	8.3
รวม	36	100

ตารางที่ 14

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้ง

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	2	5.6
ปานกลาง	11	30.6
มาก	16	44.4
ไม่ตอบ	7	19.4
รวม	36	100

สรุป กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของผู้อำนวยการในระดับมากทุกด้าน และในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้อำนวยการมีความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรในระดับมาก และเห็นว่าผู้อำนวยการมีคุณสมบัติเหมาะสมในระดับมากเช่นกัน โดยให้เหตุผล ดังนี้

- เป็นผู้นำที่ดี สามารถบริหารจัดการให้องค์กรดำเนินงานได้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร
- มีความเข้าใจในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์

- ตั้งใจปฏิบัติงาน พยายามให้กับองค์กร
- มีวิสัยทัศน์ ความกล้าที่จะทำสิ่งใหม่ และรับฟังความคิดเห็นผู้ใต้บังคับบัญชา

(1) ลักษณะเด่นในการทำหน้าที่ของผู้อำนวยการ ได้แก่

- มีความสามารถและความชำนาญในการทำงาน
 - มีความร่วมมือกับระดับปฏิบัติการเป็นอย่างดี บริหารงานให้ทุกคนมีส่วนร่วม
- ให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเป็นกันเอง
- สนับสนุนเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้ผู้ปฏิบัติงาน
 - มีความเป็นผู้นำ สุจริตตามหลักธรรมาภิบาล มีความรับผิดชอบ
 - พยายามสร้างจิตสำนึกในการรักองค์กรและสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ของคนในองค์กร

- มีความตั้งใจในการสร้างองค์กรให้เติบโตเป็นที่รู้จักยอมรับแก่คนภายนอก ทั้งใน

และต่างประเทศ

- การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

(2) จุดอ่อนในการบริหารงานของผู้อำนวยการที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความคิดเห็นไว้ มีดังนี้

- มีความเด็ดขาดบางเรื่องน้อยไป
- บางครั้งการตัดสินใจล่าช้าหรือใช้เวลานาน เนื่องจากต้องรอความคิดเห็นของ

ฝ่ายต่างๆ

- ไม่สามารถรวมพนักงานให้เข้ากัน เกิดความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันใน

องค์กรได้

- การใช้ระเบียบกฎเกณฑ์สองมาตรฐาน
- ขาดความยืดหยุ่นในการบริหารงาน

(3) ข้อเสนอแนะต่อการทำหน้าที่ของผู้อำนวยการ กลุ่มเป้าหมายได้

เสนอแนะไว้ ดังนี้

- มีความเด็ดขาดมากขึ้น
- กระตุ้นความสามัคคีในองค์กร
- ปรับปรุงวิธีการบริหารงานให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น
- แยกแยะระหว่างองค์การมหาชนกับหน่วยงานราชการให้ชัดเจน
- ควรควบคุมอารมณ์และดำเนินพนักงานอย่างสุภาพ ไม่ควรหยาบ เชื้อคนง่าย
- การเดินทางไปดูงานต่างประเทศ ควรให้เกิดประโยชน์จริง
- ควรให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน

(4) ปัญหาอุปสรรค กลุ่มเป้าหมายที่ตอบส่วนใหญ่ยังเห็นว่า องค์การมีความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งในระดับมาก โดยเห็นว่ายังคงมีปัญหาอุปสรรคในการทำงาน คือ

- สถานที่คับแคบไม่สามารถขยายได้ทันกับความต้องการใช้พื้นที่
- ระเบียบปฏิบัติที่ยุ่งยาก ไม่มีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน
- งบประมาณที่รัฐสนับสนุนไม่มากพอ
- องค์กรไม่เปลี่ยนแปลงระบบการทำงานตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทำให้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ตอนท้ายกลุ่มเป้าหมายได้เสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานขององค์การมหาชนให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์การ ดังนี้

1. องค์กรต้องทำงานร่วมกันเป็นทีม
2. ปรับเวลาทำงานให้สอดคล้องกับภาคเอกชนที่ดำเนินธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ
3. กฎระเบียบขององค์การมหาชนอิงระบบราชการเกินไปทำให้ทำงานล่าช้า ควรมีความยืดหยุ่นปรับตัวได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอย่างเหมาะสม
4. ปรับปรุงงานด้านประชาสัมพันธ์องค์การมหาชนให้เป็นที่รู้จักยิ่งขึ้น
5. เพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ สร้างขวัญและกำลังใจให้พนักงาน
6. ควรมีการวางแผนการตลาด
7. การเมืองและภาครัฐไม่ควรเข้ามาแทรกแซง

4.14.6 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

1) คณะกรรมการบริหาร

1.1) ผลการดำเนินงานในภาพรวมหลังจากที่ได้มีการจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน ผลการดำเนินงานขององค์การมหาชนได้ตรงตามภารกิจที่วางไว้ เพราะเวลาประเมินผู้อำนวยการจะมีการประเมินตามภารกิจที่วางไว้ตามภารกิจที่อยู่ในพรบ.จัดตั้ง หรือแผนงานที่ทำในแต่ละปี งานของสถาบันวิจัยมีทำด้วยกันหลายด้าน คือ

- (1) การทดสอบอัญมณี
- (2) พิพิธภัณฑ
- (3) ห้องสมุด
- (4) งานวิจัยเชิงวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทางด้านวิทยาศาสตร์ งานวิจัยที่

เกี่ยวข้องกับด้านการตลาดและการพาณิชย์ ได้ทำการวิจัยครบทุกด้าน

นอกจากนั้นทางสถาบันได้รับการยอมรับจากทั่วโลกของชิบโจ ซึ่งเป็นสถาบันตรวจสอบอัญมณีโลก ให้เป็นสถาบันตรวจสอบอัญมณี 1 ใน 7 ของโลก เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับการตรวจสอบพลอยสี เป็นผู้กำหนดมาตรฐานคุณภาพของสีพลอยแดง พลอยน้ำเงิน และได้เข้าร่วมงานแสดงสินค้าระดับโลก หลัๆ จะเป็นการสัมมนา เช่น ที่สวิสเซอร์แลนด์ อิตาลี ฮองกง ลาสเวกัส และงานขนาดกลาง เช่น ที่ ญี่ปุ่น เชียงใหม่ มุมไบ ตะวันออกกลาง จะเป็นเกี่ยวกับการสัมมนาวิชาการเทคโนโลยี

1.2) ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานข้างต้นประสบความสำเร็จ หรือสิ่งที่เป็จุดแข็งขององค์การ

(1) ผู้อำนวยการ สถาบันได้ประสบความสำเร็จในการบริหารงานตั้งแต่อดีต เพราะผู้อำนวยการเป็นบุคคลที่มีความเป็นผู้นำเข้าใจในกระบวนการทำงาน บุคลากรในองค์กรให้ความเคารพและพร้อมที่จะเรียนรู้ในการปฏิบัติงานรวมกัน และมีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และผู้อำนวยการคนปัจจุบันเป็นรองผู้อำนวยการคนก่อน ทำให้การปฏิบัติงานมีความต่อเนื่อง มีการวางโครงสร้างขององค์กรในการบริหารงานเป็นอย่างดี

- (2) บุคลากร เป็นบุคลากรที่รักสถาบัน มีความใส่ใจในการปฏิบัติงาน

1.3) สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในปัจจุบัน หรือสิ่งที่เป็จุดอ่อน สถานที่ทำการถือว่าเป็นจุดอ่อน เพราะในสิ้นปี 2551 จะหมดสัญญาเช่าซื้อกับทางมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ ซึ่งไม่แน่ใจว่าจะต่อสัญญาได้หรือไม่ เพราะสถานที่ตั้งของสถาบันจำเป็นที่จะต้องอยู่ในเขตเศรษฐกิจพาณิชย์ และต้องเป็นสถานที่ที่ปลอดภัย

1.4) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหาร** ผู้อำนวยการคนปัจจุบันเป็นนักวิทยาศาสตร์ มีความเข้าใจในเทคนิคการทำงานดีมาก และมีความเข้าใจในการเป็นองค์การมหาชน สามารถทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ในแต่ละปีได้เป็นอย่างดี และมีการบริหารงานภายในองค์การเปรียบเสมือนคนในครอบครัวเดียวกัน

1.5) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนสถานะขององค์การมหาชนให้เป็นองค์กรประเภทอื่นๆ** สถาบันเป็นหน่วยงานที่เผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการ มีงานวิจัยเชิงวิชาการ การตลาด พาณิชยที่ให้ความรู้ และไม่ได้เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นในเรื่องของกำไร และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทางรัฐบาล เพราะฉะนั้นไม่ควรปรับเปลี่ยนเป็นองค์กรประเภทอื่น

1.6) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสังกัด** มีความเหมาะสมในการสังกัดกระทรวงพาณิชย์ดีแล้ว

1.7) **ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงส่งเสริม และการพัฒนาองค์การมหาชนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้ง** ข้อเสนอแนะที่ต้องการให้ทางองค์การมหาชนมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น คือ เรื่องกระบวนการคัดเลือกผู้อำนวยการควรปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง เพราะจะไม่สามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์การได้

1.8) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการประเมินการทำงานขององค์การมหาชน** หน่วยงานที่ทำการประเมินควรเป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีความเข้าใจการทำงานขององค์การมหาชนเป็นอย่างดี การประเมินในแต่ละครั้ง กพร.ควรมีการปรึกษากับทางองค์การมหาชนของแต่ละองค์กรถึงเรื่องตัวชี้วัดต่างๆ ว่ามีความเหมาะสมกับทางองค์การมหาชนหรือไม่ โดย กพร.ควรที่จะให้ความสนใจในเรื่องของการประเมินสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม อย่างเช่น การนำผลงานการวิจัยไปต่อยอดว่าจะให้การวัดคุณค่าได้อย่างไร

1.9) **ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม** ทางกพร.ควรช่วยในเรื่องของกาประชาสัมพันธ์ถึงการทำงาน และวัตถุประสงค์ขององค์การมหาชนให้หน่วยงานราชการต่างๆ เข้าใจ และควรเป็นหน่วยงานหลักในการอธิบายการทำงานขององค์การมหาชนให้รัฐบาลแต่ละชุดที่เข้ามาเป็นรัฐบาลได้รับทราบ เพราะที่ผ่านมาเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาล ทางองค์การมหาชนต้องเป็นผู้ไปอธิบายการทำงานให้รัฐบาลรับทราบ

2) ผู้บริหาร

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ มีความเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์การมหาชนของสถาบันวิจัยได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่การทำงานหลายด้าน

และช่วยให้การพัฒนาตลาดอัญมณีของไทยมีมูลค่ามากขึ้น และได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนอย่างมาก ซึ่งกิจกรรมหลักที่ดำเนินงานเป็นการด้วยการทำหน้าที่ออกใบรับรองการค้นคว้าวิจัยและจัดฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังที่สถาบันเป็นองค์การมหาชนแล้วปรากฏว่ามีผู้ใช้บริการของสถาบันมากขึ้นกว่าก่อนแต่ทั้งนี้ในส่วนงานที่อาจจะยังไม่พัฒนาก้าวหน้ามากนักคือการบุกเบิกตลาดอัญมณี ซึ่งยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ จำเป็นต้องมีการพัฒนาวิจัยการตลาดมากขึ้น

สำหรับปัญหาที่เป็นอุปสรรคขององค์กรคือ การพัฒนาบุคลากรและการหาคนดีมีฝีมือเข้ามาทำงานเพราะงานด้านตรวจสอบวิเคราะห์อัญมณีจะต้องเผชิญกับการแย่งตัวบุคคลที่มีพื้นฐานทางธรณีวิทยาซึ่งเหมาะสมต่อการนำมาต่อยอด ด้านอัญมณีนั่นส่วนใหญ่จะไปทำงานด้านปริโตรเลียมแทนเพราะให้ค่าตอบแทนสูงกว่า ดังนั้นปัญหาเรื่องค่าตอบแทนของเพดานเงินควรได้รับการแก้ไขต่อไป โดยพิจารณาถึงลักษณะงานเฉพาะของแต่ละองค์การมหาชนด้วย

ในส่วนการติดตามประเมินผลการทำงานโดย ก.พ.ร. นั้น เห็นว่าตัวชี้วัดมีมากเกินไป รวมทั้งต้องสนับสนุนการทำงานขององค์การมหาชนให้มากกว่านี้ ทั้งนี้ในเรื่องการกำกับดูแลโดยรัฐมนตรีก็มีปัญหาการแทรกแซงทางการเมืองอยู่บ้าง ซึ่งหากจะต้องเป็นองค์กรที่ดูแลมาตรฐานและเป็นหน่วยงานที่ต้องตรวจสอบเพื่อให้การรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการตรวจสอบอื่นๆ แล้ว น่าจะย้ายไปอยู่กระทรวงอุตสาหกรรมมากกว่าเพราะทำหน้าที่ดูแลมาตรฐานอัญมณีมากกว่าการตลาด แต่ด้วยพันธกิจตามพระราชกฤษฎีกาของสถาบันที่ครอบคลุมทุกเรื่องในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ การเป็นองค์กรภายใต้กระทรวงพาณิชย์จึงมีความเหมาะสมที่สุด

4.14.7 ผลวิเคราะห์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

1) ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งฯ จากการศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ของคณะผู้วิจัยถึงผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่ผ่านมานับตั้งแต่จัดตั้งเป็นองค์การมหาชนจนกระทั่งถึงปัจจุบัน พบว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสามารถดำเนินงานตามภารกิจ คือ (1) วิเคราะห์ตรวจสอบจัดระดับชั้นสร้างมาตรฐานและรับรองคุณภาพสินค้าอัญมณีเครื่องประดับและโลหะมีค่าเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ (2) วิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับอย่างครบวงจรและสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม (3) พัฒนาคุณภาพบุคลากรเพื่อตอบสนองความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ (4) จัดทำฐานข้อมูลด้านการตลาดอัญมณีและเครื่องประดับระดับเชิงลึกเพื่อเผยแพร่แก่ภาคอุตสาหกรรม

ซึ่งมีสถาบันฯ ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจอย่างมาก และถือเป็นตัวอย่างขององค์การมหาชนที่ประสบความสำเร็จในการจัดตั้งที่สามารถช่วยตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศในทางเศรษฐกิจ ช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมอัญมณีของประเทศไทยให้สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ด้วยการเพิ่มมูลค่าของสินค้าจากอัญมณีและเครื่องประดับ รวมถึงจากการให้การรับรองอัญมณีซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจในผลิตภัณฑ์ และสร้างช่องทางใหม่ๆ ในการแข่งขัน ในการศึกษาวิจัยทางอัญมณี การพัฒนาบุคลากรด้านอัญมณีและเครื่องประดับในประเทศไทยให้มีจำนวนมากขึ้น ขณะที่องค์การมหาชนแห่งนี้สามารถดึงความร่วมมือและความเชื่อมโยงจากภาคเอกชนให้เข้ามามีบทบาททำงานร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดก่อให้เกิดประโยชน์ในการแข่งขันระหว่างประเทศ ที่ภาครัฐและเอกชนได้จับมือร่วมกันทำงาน

2) จุดแข็ง สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติมีจุดเด่นหลายประการซึ่งถือเป็นจุดแข็งของการดำเนินงาน คือ

- (1) องค์การเป็นหน่วยงานระดับชาติที่สามารถกำหนดนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับได้เอง
- (2) รัฐบาลให้การสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างมากและมีความต่อเนื่อง เพราะเป็นหน่วยงานทางวิชาการด้านอัญมณีและเครื่องประดับของประเทศไทย
- (3) ความเป็นคนไทยที่มีความประณีต ละเอียดย่อย ถือเป็นศักยภาพในการพัฒนาฝีมือและการออกแบบโดยเฉพาะด้านการเจียระไนและการออกแบบลวดลาย
- (4) ผู้อำนวยการ เป็นบุคคลที่มีความเป็นผู้นำเข้าใจในกระบวนการทำงาน บุคลากรในองค์การให้ความเคารพและพร้อมที่จะเรียนรู้ในการปฏิบัติงานร่วมกัน และมีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และผู้อำนวยการคนปัจจุบันเป็นรองผู้อำนวยการคนก่อน ทำให้การปฏิบัติงานมีความต่อเนื่อง มีการวางแผนโครงสร้างขององค์การในการบริหารงานเป็นอย่างดี
- (5) บุคลากร เป็นบุคลากรที่มีความรักสถาบัน มีความใส่ใจในการปฏิบัติงาน

3) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และหรือจุดอ่อน สำหรับปัญหาอุปสรรคการทำงานที่ผ่านมาไม่ปรากฏมากนักในเชิงโครงสร้างการบริหาร เนื่องจากความเป็นองค์การมหาชนได้ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน และมีคณะกรรมการบริหารและผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้น คือการเผชิญหน้ากับการแข่งขันกับตลาดแรงงานในการดึงบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้ทำงานอยู่กับองค์การได้นานและการบุกเบิกงานด้านการตลาดที่ยังทำไม่ได้กว้างขวางมากนัก เพราะสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติยังมีข้อจำกัดในการหาบุคลากรมาทำหน้าที่ด้านนี้โดยปัญหาต่างๆ นี้คณะผู้วิจัยเชื่อมั่นว่า ภายใต้อโครงสร้างการทำงานขององค์การมหาชนจะสามารถผลักดันปัญหาเหล่านี้ไปได้

ส่วนปัญหาในภาพรวมส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาเกี่ยวกับความชัดเจนของการกำหนดนโยบายในการบริหารองค์กร อาทิ การจัดสวัสดิการให้แก่เจ้าหน้าที่ ซึ่งในทางปฏิบัติมีความสับสน และมีปัญหามาก ก่อให้เกิดคำถามว่า องค์การมหาชนมีอิสระและความชอบธรรมในการจัดสวัสดิการต่างๆ ให้เจ้าหน้าที่เพียงใด กล่าวโดยเฉพาะคือบางเรื่องต้องถูกจำกัดโดยกฎระเบียบของส่วนราชการ บางเรื่องไม่ครอบคลุมถึงเจ้าหน้าที่องค์การมหาชน ฯลฯ

4) ความเหมาะสมของสังกัดและความคุ้มค่า สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ดังนั้นจึงถือได้ว่าเป็นความสอดคล้อง และมีความเหมาะสมของสังกัดเมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจ นอกจากนี้การดำเนินงานของสถาบันฯ ซึ่งเป็นการดำเนินงานเกี่ยวอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับซึ่งเป็นธุรกิจที่นำรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก สถาบันฯ ก็สามารถดำเนินการได้เป็นอย่างดีจึงถือได้ว่าเป็นความคุ้มค่าในด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ

5) ข้อเสนอแนะ คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

- (1) ปรับปรุงระบบบริหารจัดการด้านงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด
- (2) ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับภาครัฐเพื่อส่งเสริมสนับสนุนในการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้อง
- (3) จัดทำโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านการตลาดให้แก่ผู้ประกอบการ
- (4) ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการองค์กรให้รองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศ
- (5) ปรับปรุงระบบสวัสดิการองค์กร และสร้างความมั่นคงทางด้านการงานแก่บุคลากร
- (6) ควรพัฒนาโครงการและกิจกรรมให้ครอบคลุมทุกวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน